

НОВА ЗОРЯ

ЧАСОПИС ДЛЯ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Виходить два рази тижнево: в четвер на 4 ст., під неділю на 8 ст. || Передплата в краю: 1/4-річно 6 зол., місячно 2 зол. За кордоном 1/4-річно 1 амер. долар. — Ціна числа 25 сот. — Рукописів не звертається.

„Російська Унія“ й Україна.

(Від власного кореспондента з Риму.)

Зміст: Як відносяться до Українців Росіяне на Заході? — Їх пропаганда. — Росіяне й Унія на українських землях. — Російські конвертити і наш обряд. — Мрії на Заході про навернення Росії. — Чому нічого не говориться про навернення України? — Кому на руку візантійщина? — Як відноситься Рим до цієї справи?

Ми, як видно, з нашої преси, так заняті справою нашого існування в межах Польщі тай троха тим, що діється за Збручем, що на рух між Росіянами на Заході і майже не звертаємо уваги. Нам видається, що вони вже погналися з фактом нашої національної окремішності і з гадкою про потребу нашого „бодай“ культурного розвитку як не державної самостійності. Але правда виглядає інакше. Росіяне, навіть найбільш розважні монархісти, відносяться до нас зі ще більшою ненавистю як колисьбудь передтим і в один майже голос трублять перед світом: „Ніякої України не було, нема і не може бути. Єсть лише одна неподільна Росія від Карпат до Камчатки і від Білого до Чорного моря. Єсть лише один російський народ, а Українців ніяких не має!“

Як щоб їм удалося повалити большевиків, то певно одним з їх перших завдань при відбудові Росії було би стерти українське ім'я з лица землі. Чи і оскільки їх мрії здійсняться, покаже майбутність.

Тимчасом вони не сплять і стараються потягнути Захід за собою. У всіх майже західних краях (головно в Франції, Німеччині, Бельгії, Чехословаччині, Італії і т. д.) зуміли вони розвинути широку діяльність і представити відносини на Сході так, як це їм найкраще на руку (Захід, як звісно, знає про нас як не з московських то з польських жерел, а яка вірність тих жерел про це хіба навіть не треба й писати).

Як відносяться Росіяне до нашого народу, таксамо, а може ще й гірше, відносяться до Унії з Римом на українських землях. З якою ненавистю, погордою і відразою вони ставилися до Зединення за всі часи — свідчить про це історія. Навіть ті Росіяне, що навертаються до кат. Церкви (більшість їх приймає лат. обряд), на Унію глядять таким оком як перед наверненням. Вони приступають до єдності, але про „Унію“ їм ані не згадуй. Російські конвертити східного обряду духово живуть переважно у сфері давних понять, їх навернення звичайно до глибини душі не сягає. (Не про всіх однак це можна сказати). До почитання св. Йосафата і Його особи відчувають таку нехоть, що не люблять про Нього і згадувати; багато дечого в нашій Церкві їм дуже не подобається (у нас ідуть за ними прихильники „гелленізму“). Кінець кінців як стрінеться католик Українець католик Росіянин — головно священники (східного обряду), в церкві осо-

бливо, то тяжко їм мирно розійтись. Хоч віра та сама, та душа інша. До національного ворогування приходять ще спір про обряд. І Українці католики бажають навернення Сходу і Росіяне католики його бажають, та годі їм спільно працювати, як показує практика.

Росіянам приходиться на поміч Захід, що дуже бажає навернення Сходу. Західні не знають відносин на Сході і тому пильно користаються з інформацій Росіяна. А як Росіяне інформують їх про наші справи! Для західного місіонера на схід від Збруча починається російський нарід (140 мільонів, як подає одна така інформація в „Civiltà Catolica“ з 3. III. ц. р., стор. 449). „Щоб навертати слов'янський Схід, на те зовсім вистарчає вивчення російської мови і обрядів (російських!)“. Західні місіонарі залюбки студіюють також психіку того „140 міль. народу“ — з чисто російських жерел. А як котромусь з тих місіонарів удасться часом на місці пересвідчитися, що воно щось не тее... він закриває очі і не хоче бачити дійсності без російських окулярів. — „Головна річ, щоб Москва навернулася, відтак справа піде вже легко“.

„Як Москва навернеться, то й Київ навернеться, бо Київ це провінція. А народ один. Це вповні вистарчає, щоб Україна і не згадувати. Ще готові Росіяне тим обидитися... ну і не навернутися. Тому краще про Україну мовчати. І так не знати „напевно“, чи вона єсть в дійсності — чи її нема, як кажуть Росіяне.“ Так думають західні місіонарі.

Але всеж таки є на світі якісь там „Ruteni“ (по італійськи). Перед кількома літами можна було ще почути, що це Поляки східного обряду; або що це Росіяне католики, що „зіпсули обряд“...

„Якби так зрівнати обрядово „Русинів“ з Росіянами, могаб затертися поволи ріжниця. Накнути російську мову що правда досить трудно. Але й обряд накнути не так легко. Тому добре булоб якби вони самі до цього зі всіх сил стреміли... — „Гелленізм, візантійство“, це щось гарне і принадне для „Русинів“, а дуже на руку — для матушки Росії“. Такі, а не інакші задушевні бажання російських „гелленістів“.

Рим бажає широї, правдивої злуки Церков по заповіту Христа. І тому радо витає та підпомагає всякі стремління в цілі навернення Сходу. До вирішування національних справ Рим не береться, бо це до нього не належить. Обрядових справ також не береться вирішувати, бо відноситься до всіх східних з пошаною для їх традицій. Тому й не хоче спонукувати Росіяна приймати наш обряд, ані тим більше нас — прийняти російський.

Чи ми останемо при своїм обряді чи кинемося в обійми візантійщини, це від нас самих залежить, себто від рішення наших Єпископів. Тоді вже й Рим скаже своє слово. А покищо маємо час до поважної застанови... I. J.

Банк Краєвого Господарства.

Той банк повстав з фондів б. Краєвого Банку Галичини. Тепер повідомив він всі українські кооперативи і кредитові установи, що відмовляє їм усякого кредиту. Наші інституції не заняли ще становища до сего факту. Відбуваються в тій справі наради. Якби так за Збручем була дійсно „гарна українська держава“, як сим в часі виборів дурили наш нарід червоні краснобаї, така гарна держава сипнулаб тепер кількадесять мільонів доларів на ратування наших інституцій і то на низенький процент. Та здається, що скорше Дніпро попливе через матушку Москву, ніж „гарна держава“ пришле гроші на иньшу ціль, як на пропаганду „райського бунту“.

Земельна справа на Радянщині.

(Відчит про большевицькі аграрні експерименти).

В Краківським Економічним товаристві виголосив проф. Гурський відчит про спроби большевиків накнути селу „соціалістичний лад“ і світогляд. Маркс опер свою концепцію переходу до державної (колективної) господарки на т. зв. праві концентрації т. зв. поступенним заниканню малих варстатів на користь більших. Це право справді панує в новітнім промислі, зате його не можна примінити до рільничої продукції. Навпаки менші (середні) рільничі господарства не тільки вдержуються побіч великої зем. власности, але навіть збільшуються її коштом. Коли большевики обняли в б. Росії владу, число рільничих господарств було за велике, щоб можна було перевести цілковите удержавлення землі. Видідичено тільки найбільші фільварки і пробувано творити з них спільні господарства (совхози). Коли большевицька влада трохи закрипилася, почався острійший курс в їх земельній політиці. Кинули клич боротьби з „куркулями“, проти яких зорганізовано т. зв. „Комітети неможлих“. Ці безземельні й малоземельні селяне мали деякі привілеї при одержуванню державних підмог і виробів промислу. Затє були обовязані стягати для держави контингент рільн. продуктів (развіорстка). Та політика не дала бажаних вислідів. „Куркулі“ правда стало менше, затє побільшилося число середно-заможних (середняків). Наступила третя доба, доба частинної капітуляції большевизму перед капіталістичною господаркою, або „Неп“. Замість „развіорстки“ в рільничих продуктах установлено податок від господарств. При тім признали приватну власність господаря, тільки з заборону вживати наємної праці. Соціалістичну ідею в рільничій продукції мають від тепер проводити в житті побіч „совхозів“ також рільничі кооперативи. Чи надії большевиків на кооперацію слушні, покаже будучина і то далека. Як на

тепер, то на думку прелеганта, рільничі відносини на Радянщині тепер даліше від соціалізму ніж були там перед війною. Бо кооперативного капіталу у передовній Росії було на 500 мільонів рублів, а тепер є його ледві на 2 мільони. Є це дуже мізерна сила у відношенню до тієї ролі, яку в плянах большевиків мають відіграти кооперативи. Отже тепер є ключ: через кооперацию до соціалізму. (Такий ключ голосять уже і в нас деякі „кооператори“).

„Самостійна --- вправо до отделенія...“

Преса доносить: На Україну прибула з Москви комісія незвичайки, котрої ціль — зліквідувати всякий український самостійницький рух. В Харкові, Полтаві, Одесі, Києві та в Донецькій Басейні увязнила та комісія переповнені, отже увязнених українців вивозять до тюрем на московській території.

Таким чином маємо ще один злищній удеж доказ, що радянська Україна „самостійна — вправо до отделенія“. Дійсно — аж відділювання українцям голов від туловищ у московських тюрмах. І так неволена колонія рекламують тут агенти Москви як „гарну укр. державу...“

Нове землетрясення на Балкані.
Повінь заливає цілі околиці.

З Софії доносять, що в околицях Філіпополі знов наступили чотири сильні землетруси. Народ утікає з осель. Рівночасно зі землетрусами виступила з берегів ріка Марица й залила потрясені околиці.

Рівночасно на грецькій території коло Солуня візбрала ріка Стрліон і залила села та зовсім відтяла їх від світа. Шкоди великі. Припускають, що і жертви в людях значні. На ратунок відслано військо. В задітих околицях побоюються вибуху тифу.

Приватна власність.

„Змагання до посідання це наш обовязок“.

Під таким наголовком помістило „Жузіе“ цікаву статтю. Автор виказує на примірах, що скрізь у щоденному життю стрічаємося несвідомо з невидимою атмосферою законів. І воно добре, коли не мусимо думати про законний бік наших чинностей, коли все діється автоматично. Гірше, коли приміювання законів зустрічає сумніви та спори. Та вже найгірше, коли самі законні основи хитаються. А воно є так само тепер у ділянці права власности, яка є угольним камінем нашого ладу. Відомо, що приватна власність розвивається тоді, коли зріст потреб населення змушує до переходу від екстензивної господарки до інтензивної, що вимагає більше особистої праці та старання. Сталося це в Європі що йно з кінцем середньовіччя. Тоді введено давнє римське право, що вже на 400 літ до Хр. оперлося на приватній власности. Та аж французька революція й „права громадянина“ увільнили приватну власність від ріжних ленних і наємних відносин. Приватна власність стала „святою й незайманою“. Антитезою цього становища є соціалістичні погляди, що власність може належати тільки до держави та перші декрети комуністичного правління в Радянщині (1917—19), що мали метою знищити зівсім приватну власність. Певного роду синтезою цих обох протівенств є становище католицьких письменників, що все вважали справедливо приватну власність мандатом, обовязком і урядом. До цього змагає вже й воєнне законодавство. У найновітій німецькій конститудії читаємо: „Власність зобовязує. Користування нею, це zarazом служба для загального добра“. Німецькі закони знають навіть карі за занедбування своєї власности, пр. необроблювання піль. Так є і в Польщі (хліборобська реформа, охорона льокаторів, торговельні обмеження). Та zarazом сама ідея приватної власности скріплюється. Навіть Радянщина вкінці мусила бодай частинно привернути право приватної власности. Інакше не минула б її економічна катастрофа. А це тому, бо поля, фабрики, варстаті, домашні звірята — все

це потребує особистої опіки, а не урядової. Тільки тоді вдержуються вони в доброму стані й дають людям користь, коли хтось дбає про них і привязаний до них.

Суспільний і економічний інтерес вимагають, щоб як найбільше людей мало власність та щоб усі ужиткові річі мали людей, що олюбилися ними й самі мали з цього користь. Тільки виймково, в случаях мононолію, державна, чи комунальна господарка може бути корисна. Але й вона не сміє надто віддалюватися від зразків приватно-торговельної господарки. Бо тільки тісна духовна звязь між людиною й річю дає власности моральний, економічний і суспільний зміст. Узасадненне права власности тепер дуже пильне, бо сьогодні не вистане вже законодатне: „так хочі й наказую“. Треба вже доказувати доцільність і позиточність законного ладу. Зате пряме заперечування й легковаження правничих проблемів не числилося з цєю великою правдою, що нема людини без суспільности й нема суспільности без законів.

Упадок продукції хліба на Україні.

ВУЦВК (Всеукр. Центр. Виконуючий Комітет) у Харкові відбув свою 3-ту сесію 10-го скликання. Голова того комітету Петровський заявив ось що: „Рік в рік наше селянство дрібнішає. Це ставить шід велику загрозу розвитку продукційних сил. Наш експорт хліба з України вносили до війни на 340-350 міль. карбованців, а нині вносять лише 70—80“.

Петровський скінчив свою промову дуже мінорним тоном, кажучи, що „єдиний поратунок в єдности і мирі“.

Таке говорив не ворог большевиків, але їх начальник. Ось до чого догосподарились в 11-тмі році своєї влади. І самі в нужді і вивозити нема що. Так виглядав „гарна держава“ за Збручем. Усе її істнування залежне тепер від мира з Польщею. Час бодай тепер перестати дурити наш нарід тут, що ізза Збруча ось-ось пошйдо не видно „червоних товаришів“, бо як свідчить Петровський, вони там ледви дихають.

— „Вдома і два роки в Криму.“
— „Чи ти, о Хуррем, знаєш, чого домагаєшся?“
Мовчала.

В тій хвилі чула, що звела першу боротьбу з могутним Падшахом, з десятим і найбільшим султаном Османом — і що тепер наступить кристалізування їх взаємин. Інстинктом відчула, що се кристалізування не сміє поступати скоро, коли має бути трітке. Глибоко відчувала, що се не остання розмова з султаном.

А молодий Сулейман почав якимсь мягким розміряним тоном:
— „У старих книгах написано, що були могутні султани, які по завзятих боях брали в підданство султанів. Але ти, о Хуррем, хотілаб мене взяти в підданство зовсім без бою!...“

— „Без бою неможливо нікого взяти в підданство,“ відповіла.

Довшу хвилю вдивлявся в її молоде, інтелігентне личко. Потому сказав:

— „Так, маєш слушність. Чи ти може — не виграла вже бою?“

Не відповіла.

Він приступив до вікна і схопив кілька разів запашного воздуха, як ранений.

Вона жіночим інстинктом відчула, що доволі глибоко загнула йому в нутро солодку, але затроєну стрілу першого вражіння симпатії і любови. І відчувала, що він зараз спробує виривати з серця ту стрілу.

Молодий Сулейман задумано вдивлявся в ясну ніч. Нараз став близько перед нею і запитав:

— „Чи можна більше разів любити в життю?“
— „Я молода й недосвідчена в тім“, відповіла. „Але я недавно чула, як співали про се невольники зі сербської землі, що працюють у твоім парку.“
— „Якже вони співали?“ Далі буде

З РЕЛ.-ЦЕРК. ЖИТТЯ.

Душпастирська праця між студентами вищих шкіл в Баварії. (І. Л.) Конференція нім. єпископів в Фульді радила також про успішну душпастирську працю між студентами вищих шкіл. Монахійський кардинал Фалльгабер іменував ше 15./12. 1927 о. Фридриха Кронседера Т. І. особним парохом для студентів монахійського університету і політехніки. О. д-р Е. Шлюнд Чина св. Фр. видав книжку: „Um die Seele des Akademikers, Religionspsychologisches u. Pastoral-Theologisches zur Hochschul-Seelsorge, 1927. Gebr. Parncus Buchdruckerei u. Verlaganstalt, München“. Там він доказує, що на студентів вищих шкіл належить звернути особливу увагу і подає методу душпастирської праці між ними. Цю книжку горячо поручаємо нашим студентам, а ще більше священникам, які мають до діла з рел. вихованням нашої університетської молоді.

З життя катол. Голяндії. Всіх катол. парохій у Голяндії єсть 1.220. З того 720 парохій власним коштом удержує на студіях по одному теологові. Минулого року відбулися в Альмар, Нимвеген і Амстердамі місійні вистави. Амстердамську виставу оглянуло біля 50.000 осіб. — На 1928 р. приготувляють голандські католики цілий ряд „місійних тижнів“. — Паризький „Ля Круа“ подає статистику катол. місіонерів. Виходить, що кожний 631 Голяндець-католик — є місіонером в заморських поганських краях.

Фільмовий конгрес у Газі. (КАП). З ініціативи Унії Ліг катол. жінок відбувся в Газі тридньовий міжнародний конгрес фільмової штуки. Ся діялка, так незвичайно важна в області культурних потреб ХХ. століття, не була ще використана для пропаганди християнських ідеалів. Навпаки, фільм використано для цілей ворожих моралі декалогу, що в послідовности вело до поганства, матеріалізму та лиціязації совісті вірних. Катол. конгрес фільмової штуки заяв у тій справі позитивне становище, бажаючи через подання добрих фільмів направити те, що псує дотеперішній аморальний фільм.

Переслідування католиків і вільнотумці. Є в Європі одно товариство, здавалосяб з дуже гуманітарними цілями, що називається „Ліга оборони прав чоловіка“. У виділі її засідають найважливіші мужі Європи. Не так давно були ми свідками, як те товариство заложило протест в обороні засуджених урядом Злуч. Держав анархістів Сакка й Ванпелті. Якби воно й не було, всеж таки треба було пошанувати святе обурення провідників „Ліги оборони прав чоловіка“ з того приводу, що капіталістичний уряд Америки видає на смерть може й невинних ідеалістів-анархістів. Та минув рік. В Мехіку шаліє страшенне переслідування мирного населення за те тільки, що воно не хоче відректися своєї віри. І знова вдячне поле для „Ліги“ закласти перед світом протест в обороні прав людини. Але де там! Показується, що на 13 членів віділу — аж 7 є той думки, що мекіанські католики це не люди і прав жадних не мають... І тому віділ „Ліги“ порішив не інтервенювати в справі переслідування католиків у Мехіку. Шож „вільнотумство“! — Рівночасно майже приносять часописи вістку, що в Цюріху в Швайцарії відбувся зїзд делегатів „союзів вільнотумців“ у Швайцарії. Зїзд цей вислав на руки през. Мехіку Калдеса, головного винючника переслідувань, телеграму з висловами — симпатії. Ото і докази правдивої „моральної вартости“ вільнотумців.

Політичний огляд.

(З приводу процесу школярських саботажників кілька невеселих думок).

Львів, 13-го травня 1928.

Вчора минув тиждень від закінчення одного „політичного“ процесу у Львові, званого також „процесом дітей“ — коломиїських і сянтинських школярів. Суть хід і вислід його знаний нашим читачам. Ми вмисне здержалися з увагами після присуду; чекали голосів щоденної і сутюполітичної преси. „Діло“ одначе збуло справу мовчанкою; видко, вважало достаточними ті дрібні замітки, які воно поробило було при нагоді звітів з процесу. Деякі з тих заміток (прим. у 95 ч. з 30. IV) не полишають, правда, найменшого сумніву, як наш щоденник опіняє сей процес; так само і поданий ним (ч. 100 з 7. V.) докладний зміст промови адв. Старосольського говорити у тім самим дусі; одначе чи не добре було сказати ще слово окремо і цілком ясно? Натомість правдиву несподіванку зробив „Новий Час“ — орган, що так часто говорить від імені і до молоді та славословить ідею активізму, „чину для чину“. Читаємо у ньому (Д. Палій: „Після процесу дітей“, 9. V.) між иншим таке: „Виявилось, що істнують (у нас) організації, по назві революційні, по суті ж безумні, безвідповідальні. Гурра-революціонери ім на імя, а живуть вони єдино між дітьми по психіці, знаючи, що де инде вони не мають чого шукати. Проти такої роботи таких організацій... треба виступити з цілою рішучістю...“ А при згадці про те, що два підсудні виключили декого з оборонців, означає автор, що се була „маніфестація дітей проти духа руйни в народі“.

Богато ідейних ріжниць між нами і „Новим Часом“, та сим разом можемо щиро погратувувати осуду і відваги. І дійсно, т. зв. національно-революційна ідея у нас зведена вже до абсурду. Се можна було передбачити. Бо поза Церквою нема ідей з абсолютною вартістю. Вартість кожної громадянської ідеї, нехай вона пристроїться в які патріотичні чи гуманні пера, залежить виключно від її апостолів і її виконавців. Навіть не від того, чи в них ліпша або гірша воля, а передусім від здатности, вміння, ну, і совісности їх.

Дегенерація деяких кличів, не вважаючи на те, що їхне зерело у святім пориві зперед десяти літ, стала вже очевидною. Гасла патріотизму і „боротьби за національні ідеали“ стали вже надуживати якісь темні духи, а в кожнім разі люде без найменших кваліфікацій. Се що сталося на Покутто, то ані не національна робота, ані не революційна; се дітєвбствство, Kindermord; а його жаж повинен потрясти до глибини нашим громадянством. Шо з нами буде, якщо позволимо невідповідальним божевільним з далекого безпечного укриття таким безсовісним способом жирувати на наших наймолодшім квіті, нашій шкільній молоді, ломати або скривлювати все її житте?

Вже попередній процес, т. зв. 17-ки, викликав у нашого громадянства дуже роздвоєні почування і толки, хоч той процес мав инший підклад, инших режисерів, инших виконавців — переважно старшу молодь (соромне було тільки вмішання найвних дівчат); та щодо останнього — дітєчого процесу, то хіба нема одного серйозного українського громадянина, що мавби про нього нишу думку, ніж „Новий Час“, і зазнав иншого почування, ніж обурення і жаж за долю молодого покоління. Моральних винуватців, звідників і вбивців дітей, всі знають, одначе по імені не називають. І ми також не будемо сього робити. Віримо, що се останнє сумне видовище, яке вони дали, що вона схаменується поки час і заодадять громадянству явного порахунку з ними.

На конєць ше дві уваги. Шо покутські школярі за саботажні акти були увязнені, суджені і засуджені, за се трудно робити закид суддям; вони мусіли сповняти свій обовязок так довго, як довго державна прокуратура піддержувала обвинувачення; натомість прокуратура піддержувала його до кінця, бо... не мала иншої вказівки з боку політичної влади. Чому політична влада не поручила шкільній покарати зведених хлопців в межах шкільних приписів (з додатком батьківських 25 ременив кожного), тільки зробила з усього велику „державну акцію“? Над сим питанням повинні подумати наші політики. А також і ті наївні наші націоналісти і революціонери, які вірять, неначе ж демонстрації, замахы, процеси і т. п. страшенно компромітують Польщу в очах світу, а нам допомагають. Отже нехай вони знають, що воно не так, дуже не так. Шо ми багато робили і робимо такого, нібито проти Польщі, а що в дійсности приспорює польському урядови аргументів і документів проти нас... Вкінці, хід процесу показав, що наші школярі під ідейним оглядом ходять цілком самопас і, річ природна, падають жертвою всяких руйнітків... Сумне свідочтво про батьків і учителів. Діти, як відомо, не вмійот скривити своїх настроїв, тож не добачувати їх — можуть хіба байдужні. Ми розуміємо всі труднощі сучасних обставин, одначе далше так бути не може і лік на недугу мусить бути знайдений.

ЛИТВА. Східна Агенція доносить, що з Ковна приїхала до Варшави група литовських діячів разом з польською делегацією, котра вертає до дому. Рівночасно приготувляється з польської сторони ряд весків у справі вивозу вугля й текстильних товарів на Литву.

Д О П И С И.

ЯТВАГИ (нов. Вібрка). Громада Ятвяти береться до богоугодного діла, до будови Церкви. Хоч тепер тяжкі часи і видатків багато, одначе оосміляється звернути до всего Українського Громадянства о ласкару поміч. Датки просить слаги на руки начальника громади. Адрес: Іван Мелімука в Ятвятигах, почта Стрліска Нова.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Такі відливи, як у справі будови церков, не повинні ніколи остати без помічи суспільности. Особливо обовязані зайнятися збірками на таку ціль ті люди, котрі походять з даної громади а розберлись по світі; сьогодні нема громади, в котрої не булоб у широкім світі хоч пару одиниць. Кілька таких енергійних одиниць можуть організувати велику поміч для рідного села, коли справи не занедбають, а потворять скрізь, де знаходляться, комітети для збирання помочи. До таких комітетів можна і треба просити і людей знакомих свого села, а де їх нема, то й посторонніх. Головна річ — не ванедбувати справи, але рухатися і говорити людям про потребу своєї церкви, котра хоронить наш нарід перед занепадом моральним і національним.

СТРИЙ. (Ветеринарно-годівельний курс „Сільського Господаря“). Заходом філії Тов. „Сільський Господар“ в Стрию відбувся в днях 23—28. IV. в салі Задаткової Каси ветер.-годівельний курс при співуцстві фахових учителів: д-ра вет. мед. Д. Миколаевича, абс. вет. мед. Ів. Гутникевича та інж. агр. Мосори — як керманяча курсу — В. Созанського та М. Хроновяга.

Попри виклади мали курсанти нагоду оглянути міську рівищу та досвідне поле, засаджене житом по методі Бурмєстра.

На курс зголосилося понад 50 учеників.

Повістевий фейлетон „Нової Зорі“ за дня 17. V. 1928.

ОСИП НАЗАРУК.

РОКСОЛЯНА

Українська історична повість з 16. століття.

— „Значить — тобі треба сподобатися?“ — запитав на пів з глумом, який одначе щораз більше перемагала цікавість.

— „Так“, відповіла наївно.

— „І якже можна тобі сподобатися?“ — питав з ще виразнішим глумом. Одначе рівночасно чув у глибині душі, що ся дивно відважна дівчина зачинає його дуже інтересувати.

А вона спокійно відповіла:

— „Подобається мені тільки такий мужчина, який не думає, що має право й може зі мною робити, що хоче...“

— „А чи ти знаєш, що я мігби за такі слова взяти тебе сядло до свого гарему як невольницю?“

— „І мавби тільки невольницю...“

— „Розумію. А як жінка ти хотілаб, щоби твоєї волі підлягали всі палати мої. Правда?“

— „Нї“, відповіла щиро як дитина. „Не тільки палати, але й уся твоя земля — від тихого Дунаю, до Базри і Багдаду і до кам'яних могил фараонів і по найдалшій стійки твоїх військ у пустинях. І не тільки земля, але й води, по котрих бують розбишачькі судна рудого Хайреддіна.“

Молодий Падшах підняв голову як лев, котрому на могутню гриву хоче сісти легка пташина. Так до нього не говорив ще ніхто!

Був у найвищій мірі здивований і — розброєний. Тінь твердості зовсім шезла довкруги його уст. Велике зацікавлення сею молодою дівчиною, що так основно ріжнилася від усіх жінок в його гаремі, перемогло в нім усі инші почування. Пустив знов її руки і почав поводитися як супроти дівчини з найповажнішого дому.

— „Де тебе виховували?“ — запитав.

31

Курс закінчено іспитом ветеринарного ліництва переведеним головою вет. секції „С. Г.“ вет. лікарем М. Стахурським.

Іспитованих обділено свідоцтвами. Горячу і глибоко-обдуману промову виголосив від Ради філії „С. Г.“ в Стрию о. А. Пеленський, що назвав курсантів апостолами, які мають обов'язок ширити набуту освіту в кругах широких мас. Інж. Ол. Охрим звернувся до учасників курсу, щоб вони співробітничали над піднесенням освіти народа, бо ми примушені числити виключно на власні сили.

Учасник курсу Т. Мацелко господар з Добрян, сердечно подякував управі й учителям за влаштування курсу. Курс закінчила спільна фотографія всіх учасників.

Дальші зголошення на уладження ветеринарних курсів в краю приймає Краєве Тов. „Сільський Господар“ у Львові, вул. Зіморовича ч. 10.

Н О В И Н К И.

Грізний стан засівів. Тими словами характеризував стан краю п. Чекановський, шеф департаменту в міністерстві рільництва. Змерзли зовсім: червона конюшина, ріпак і ячмінь. Зле заповідається пшениця, особливо в Сх. Галичині і Познанщині. Жито середне. Ярини не дуже зародять. Здається, що до хліба треба буде додавати 10% бараболяної муки.

Сніг у травні. У ночі з 11. на 12. ц. м. на кільканадцятимилевому просторі між Золочевом і Тернополем упав обильний сніг. Падав він від півночі до сходу год. рано. Верства снігу вкрила місцями землю високо на кілька сантиметрів. Дуже обильно впав сніг біля Плугова. Наслідком цього будуть великі шкоди в полі та в городах, бо все замерзло. Такого снігу в половині травня не тямлять люде вже давно.

Пересторога. В Галичині „оперує“ тепер спритний обманець, особливо в повітах бобрецьким, жовківським і сокальським. Пізнати його по сильній близні коло лівого вуха. Він удає „чудотворного лікаря“ з Росії й вимагає від селян по кілька сот золотих, за що „кропить“ ім хати. Досі не вдалося його зловити.

За поєдинок — кримінал. Дир. міського театру в Познані Чапельський визвав на поєдинок С. Гужинського. Поєдинок на пістолети відбувся 16. січня 1927. Тепер скінчився процес. Оба дістали по 3 місяці тюрми в кріпости, а їх свідок Станішевський 1 місяць.

Свято 1-го мая — як доносить „Шенере Цукунфт“ — відбуло англійське робітництво не 1-го мая, але в найблищу неділю, щоб не тратити робочого дня.

Вилюднення Норвегії. В полудневій часті Норвегії молодь так масово виїхала до Америки, що в деяких околицях остали тільки старі. Поля нема кому управляти. Сотки господарств нпр. у Вест-Агдері зовсім опустіли.

Катастрофа опустінна в большевії. „Берл. Тагблят“ містить у ч. 223 депешу з Москви такого змісту: Збірка збіжжа, яке уряд СССР. стягає від селян, випадає дуже марно. Селяне не дають хліба. До того ізза надмірно тяжких податків утікає багато селян, покидаючи на Божу волю свої господарства. Такий „рай“ у червоній „гарній державі“ за Збручем.

Повстання на Україні. Рос. щоденн. „За Свободу“ в ч. 110 з 13. мая приніс отсю депешу: „З Москви доносять, що на правобережній Україні знов значно оживився повстанчий рух. В повітах Сквирським, Таращанським і Уманським значні відділи повстанців dokonують нападів на большевицькі урядові установи“.

Славну картину А. Dürera „Rosenkranzfest“, яка є власністю страхівського монастиря в чеській Празі сими днями перевезли до Нирнбергу на виставу. Миська рада Нирнбергу зложила за це в однім банку 5 мільонів марок як застав.

Сім красавиць Європи, кожда призвана „королевою краси“ в свсім краю Англії, Франції, Німеччині, Італії, Бельгії, Еспанії й Люксембургу — сими днями вибралися до Техасу на конкурс краси. Кожна з них сподіється, що її признають там першою красавицею світа. Перед виїздом отся сімка відвідала Париж. Парижане приймали їх малошо не з королівськими почестями.

В Українським Науковим Інституті в Берліні відбувся 9. ц. м. виклад (по німецьки) д-ра З. Кузеля на тему: „Україна в світлі цифр“. 1. Статистика національностей.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення Редакція не відповідає).

БІБЛІОТЕКИ ПЯРОХІЯЛЬНІ зложені з книжок не противних вірі й моралі — в ціні від 24 зол. вгору. На бажання шлемо цінники „ДОБРА КНИЖКА“, — Lwów, skr. poczt. ч. 11.

ОТСИМ уневажнюю свідоцтво зрілости з 15/6 1918 і всі свідоцтва гімназійні за час від 1910 до 1918, видані державною гімназією в Перемишлі на мое ім'я — котрі пропали. 214 1—1 Степан Семчук.

ВАЖНЕ для П. Т. Духовенства і Читалень! **ЄВАНГЕЛІЯ**, служебники, молитвослови, книжки до бібліотек, книги канцелярійні, опрацює дешево і начас переплетня П. ПОДОЛЯКА, Львів, вул. Жовківська ч. 28. I. поверх. 149 13-2

Замовляйте цікаву книжку

ПРО ПОЯВИ ДУХІВ п. н.

СПІРИТИЗМ

як 3. кн. „Бібліотеки У. Х. О.“

Ціна 2 зол., з поштовою перес. 2:50 зол. — Замовляти в Адміністрації „Нової Зорі“.

ЖЕРЕЛО РУКАВИЧОК І ПАНЧІХ І. ЗІХЕРА

Львів, пл. Капітульна ч. 3.

169 (напроти КАТЕДРИ) 14—20

поручає великий вибір рукавичок і панчіх

Рукавички скіряні 6:90, 7:50, 8:50.

„ фільдекос і нитяні . . . від 2:50

Панчохи фільдекос . . . „ 2:90

„ „ І-а . . . „ 4:59

Реформи фільдекос . . . „ 4—

„ шовкові . . . „ 9—

Сорочки попелінові . . . „ 14—

Пантофельки домові . . . „ 6—

Капелюхи діточі . . . „ 2:50

Краватки шовкові . . . „ 1:90

також палички, парасолі, перфумерія і біжутерія.

Листи до Редакції.

Від двох громадян, а іменно п. Дмитра Вдовина з с. Протісної і п. Павла Яблонського, нач. гром. зі Ступосян дістали ми письма відносно помішеного в ч. 29 „Н. З.“ допису п. н. „Проти очорнювання священика“. Перший з них заявляє, що допису того не підписував, ані нікого до того не уповажнював. Другий заявляє те саме і каже крім того, що не прибивав під дописом печатки. За обох заявляючих як неписьменних підписані також свідки. Отсе подаємо до відома інтересованим з тим, що оригінал допису з 7 печатками і численними підписами перехований в нашій Редакції.

Апелюємо до місцевих впливових людей як духовних так і світських, щоб причинилися до якнайскоршого мирного полагодження місцевих так звичайних терть і непорозумінь. Оборона чести свого душпастиря річ гідна похвали. Але треба се робити відповідними способами, щоб опісля не було таких непорозумінь, як тут зазначені.

Читайте „Нову Зорю“!

**ЛЕЖАКИ від 12 зол.
КОШИКАРСЬКІ ВИРОБИ
КИЛИМИ — ЗАБАВКИ
НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО**

ФІЛІЯ:
ГАЛИЦЬКА 5. Львів Коперника 11.
тел. 30—32. тел. 26—09.
215 1—10 Людвик Гергедіс.

РІК ОСНОВАННЯ 1860.

Найстарше у Львові концесіоноване підприємство будовляне, теслярське і керничне (вертниче)

ФІРМА **АНТІН ФЕХТЕР**

уряд. уповн. майстер теслярський і керничний та рурмайстер

Львів, вул. Шумлянського 2.

Виконує всякі роботи в обсязі теслярства і студлярства. Поручається як одинокий спеціаліст для важніших копаних керниць взагалі, то є мурованих, бетонованих, бельшованих і цимринованих разом з уставленням до них помп і моторів усіх системів. Фахові поради при загвожджених керницях даю при порученім мені керовництві роботами.

154

19 20

ПАНСІОНАТИ

Власний виріб! Ціни фабричні!

КОВДРИ 1-сторонні від зол. 25—
2-сторонні „ „ 32—
в цв'їті „ „ 40—
МАТЕРАЦИ з морськ. трави „ 34:50
з волосані від „ 76—
СІННИКИ готові „ 4:80
ПОДУШКИ з піря „ 18—
ГОТОВІ ПІШВИ „ 4—
ГОТОВІ ПРОСТИРАЛА „ 5:50

„ під коври з дірками „ 11:50

КОЦИ ВОВНЯНІ „ 9:50

ПОЛОТНА — РУЧНИКИ — ОБРУСИ

ФІРАНКИ — КАПИ — КИЛИМИ і т. п.

206 **найдешевше продає** 2-15

ФАБРИКА ПОСТЕЛІ

ПЕТРУШЕВСЬКИЙ — МЛЕКО

Львів, Коральницька 6.

Телефон 37-72.

Цінники даром. — Для шпиталів, пансіонатів і т. п. — Ціни офертові.

БІЛЛЯ, БЛЮЗКИ, ШЛЯФРОЧКИ, СПІДНИЧКИ, ПАНЧОХИ, :—:—: ТРИКОТАЖІ і т. п. :—:—: **найдешевше поручає фірма**

„ГОЛЬФ“

Львів, Кілінського 1. напроти Віденської Каварні.

167 16—24

Ціни для зареklamовання нашого магазину **найнижші.**